

Bilag 3

Retslægerådet.

København, den 28. februar 1951.

I skrivelse af 21. november 1950 (j. nr. Y 40) har justitsministeriet udbedt sig en udtalelse fra retslægerådet, om, hvilke mangler eller sygdomme der efter et i skrivelsen nærmere formuleret forslag til ændring af adoptionsloven vil kunne berettigede til ophævelse af et adoptionsforhold.

I denne anledning skal retslægerådet indledningsvis understrege, at ophævelse af adoptionsforhold på grund af svær legemlig eller sjælelig sygdom ofte, såfremt adoptionsforholdet har bestået gennem flere år, vil være i den alvorligste modstrid med barnets interesser. Pludselig fjernelse fra et adoptivhjem, hvor barnet i en årække har levet trygt i den tro, at det var dets eget, kan føje et indgribende psykisk traume til den belastning, som sygdommen i sig selv betyder for barnet. Mange uheldige adoptioner kunne iøvrigt undgås, såfremt man ved forudgående undersøgelser af barnet og dets slægt havde tilvejebragt de fornødne oplysninger med henblik på adoptionens betimelighed. Når adoptionsforholdet først er kommet i stand, og navnlig hvor det har bestået i længere tid, må der kunne anføres meget tungtvejende grunde, såfremt forholdets ophævelse skal anses for tilstedeligt. I lovtæksten som i bemærkningerne bør der gives udtryk herfor.

En udtømmende opregning af de i betragtning kommende sygdomstilstande vil naturligvis ikke være mulig. Der kan anføres en række eksempler, og det må så iøvrigt afhænge af en indgående vurdering af de konkrete omstændigheder, om de nævnte eller tilsvarende sygdomme i påkommende tilfælde skal kunne berettigede til ophævelse. Rådet vil derfor også foreslå, at den nuværende obligatoriske formulering ændres i fakultativ retning („kan ophæves“), således at domstolenes konkrete skøn bliver afgørende.

Med hensyn til formuleringsspørgsmålet skal man udover det anførte bemærke, at det må være rimeligt at fremhæve, at domstolene ligesom ved ægteskabslovens § 63 skal tage stilling til, om fortsættelse af forholdet bør kunne fordres. Der kan tænkes sygdomme, der med særlig styrke vil tale imod krav om adoptionens opretholdelse, omend de måske forsåvidt er af mindre alvorlig karakter end andre sygdomstilstande, der ikke bør tages i betragtning. Ved de psykiske lidelser må vægten derfor formentlig også navnlig lægges på den hidførte ændring af personligheden, idet sådanne ændringer naturligvis må være det ud fra et forudsætnings synspunkt afgørende. Man foreslår derhos, ligeledes i overensstemmelse med ægteskabslovens § 63, forslagets „uhelbredelig“ ændret til: „ikke er rimelig udsigt til varig helbredelse“, da det her drejer sig om et vanskeligt skøn.

Iøvrigt er retslægerådet gået ud fra, at sager af denne art vil blive forelagt rådet til udtalelse; man skal ganske henstille, om dette direkte bør foreskrives i loven.

Lovbestemmelsen foreslås ud fra de nævnte betragtninger formuleret således:
„Såfremt adoptivbarnet viser sig at lide af sindssygdomme eller dermed ligestillede sjælelige lidelser, der afgørende ændrer personligheden, af åndssvaghed eller lignende sjælelige defekter eller af psykopathi i højere grad, eller hvis barnet